

AI และ Digital Transformation สู่ Value-Based Healthcare

From payer to Hospital

ทันตแพทยอรรถพร ลิ้มปัญญาเลิศ

รองเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

23 กันยายน 2569 11.30–12.00 น.

ความท้าทายร่วม: ภาระงานและงบประมาณ

ความต้องการที่พุ่งสูง:

- ผู้สูงอายุ **28%**
(คาดการณ์ปี 2574)

- เสียชีวิตจาก NCDs

>1,000
คน/วัน

ทรัพยากรจำกัด:

- บุคลากรตึงตัว
- โรงพยาบาลต้องรักษาสภาพคล่อง

ทรัพยากรทุกหน่วย ต้องสร้างผลลัพธ์สุขภาพที่คุ้มค่าสูงสุด

Value-Based Healthcare (VBHC)

ผลลัพธ์ที่มีความหมาย

- บริการจำเป็นและคุ้มค่า
- ลดบริการคุณค่าต่ำ (Low-Value Care)

จ่ายชดเชยเพื่อผลลัพธ์

- จูงใจบริการที่จำเป็น
- เน้นส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

ปฐมภูมิเข้มแข็ง

- เชื่อมโยงระบบบริการอย่างไร้รอยต่อ

การส่งต่อคุณค่าสามประสาน

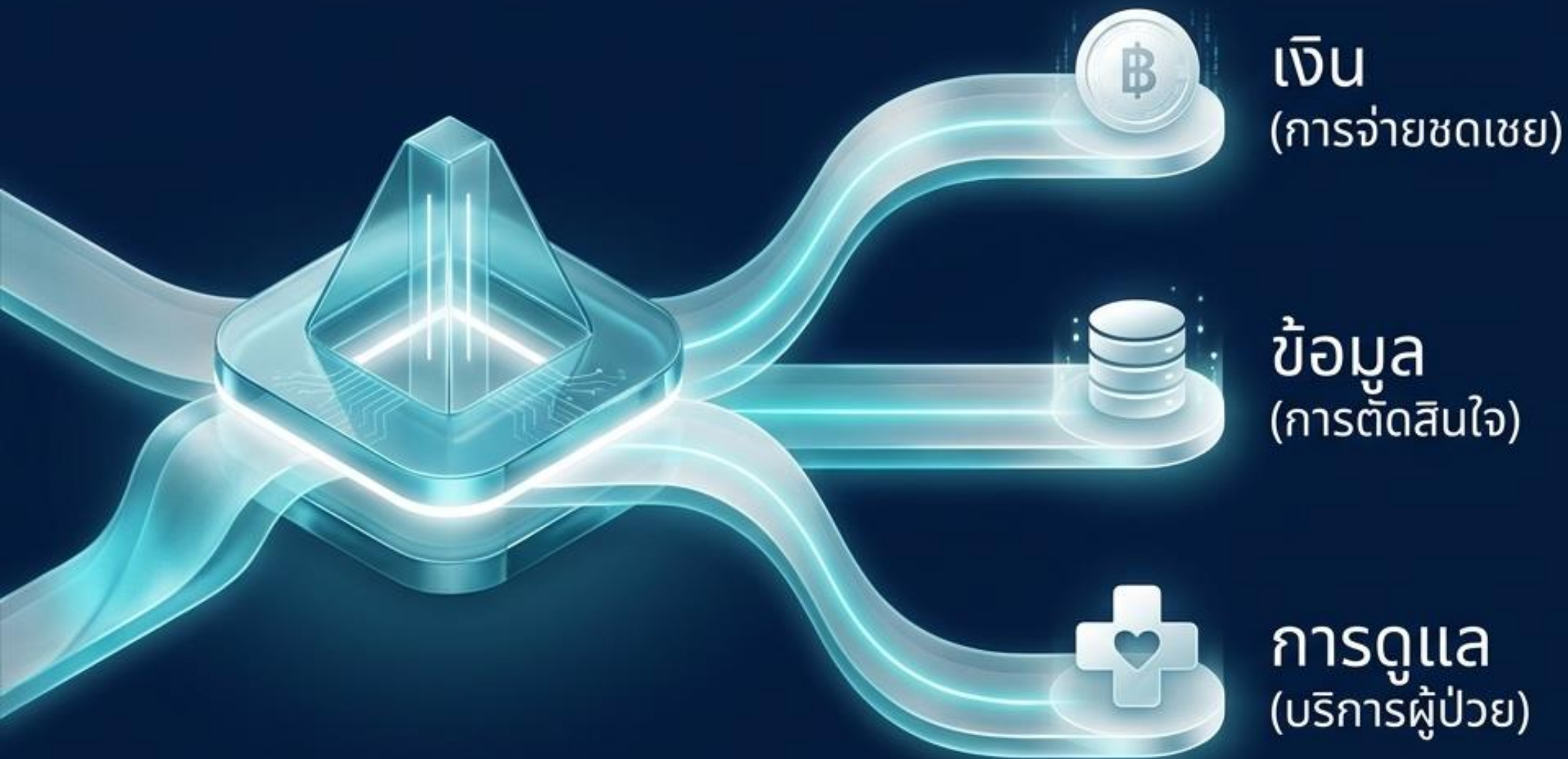
กองทุน:
เงินและแรงจูงใจ

โรงพยาบาล:
คุณภาพและความปลอดภัย

ประชาชน:
เข้าถึงบริการและมีสุขภาพดี

คุณค่าที่ประชาชนได้รับ คือผลลัพธ์จากการร่วมสร้างของเรา

ข้อมูลและ AI: ขับเคลื่อนการดูแลและเบิกจ่าย

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์
ปี 2570:

- **>80%**
Effective Coverage
- **≥85%**
ความพึงพอใจประชาชน
- **≥85%**
ความพึงพอใจผู้ให้บริการ

NHSO Digital Platform: ระบบ Single Claim

- 01 Single Claim:**
ส่งข้อมูลเบิกจ่ายจุดเดียว
- 02 Auth & API:**
ยืนยันตัวตนและเชื่อมระบบ
- 03 Data Exchange:**
มาตรฐานข้อมูลเดียว

เป้าหมายปี 2570:
เชื่อมข้อมูลบริการ-เบิกจ่าย 100% ทุกระดับ

AI for UHC: 6 งานหลักเพื่อลดภาระระบบ

01
AI Pre-Audit ภายใน:
ตรวจสอบก่อนอนุมัติจ่าย

02
AI Pre-Audit ธุรกรรม:
สำหรับคลินิก/ร้านยา

04
Face Verify:
ยืนยันตัวตนด้วยใบหน้ารวดเร็ว

03
AI จัดการโควตา:
บริหารงบหน่วยนวัตกรรม

05
AI งานกฎหมาย:
สนับสนุนงานนิติการ

06
AI วิเคราะห์ IPD:
ข้อมูลเพื่อบริหารจัดการ

เปลี่ยนผ่าน: จากตรวจสอบย้อนหลัง สู่ตรวจสอบก่อนจ่าย

เป้าหมายปี 2570: AI ตรวจสอบก่อนจ่าย 100%

ประโยชน์ที่โรงพยาบาลควรได้รับ

เป้าหมายตามแผนดิจิทัลปี 2570

ข้อมูลชุดเดียว:
ส่งครั้งเดียวเบิกได้ทุกกองทุน
ลดการบันทึกซ้ำ

รู้ก่อนส่งเบิก:
AI แจ้งเตือนข้อผิดพลาด
หน้างานทันที

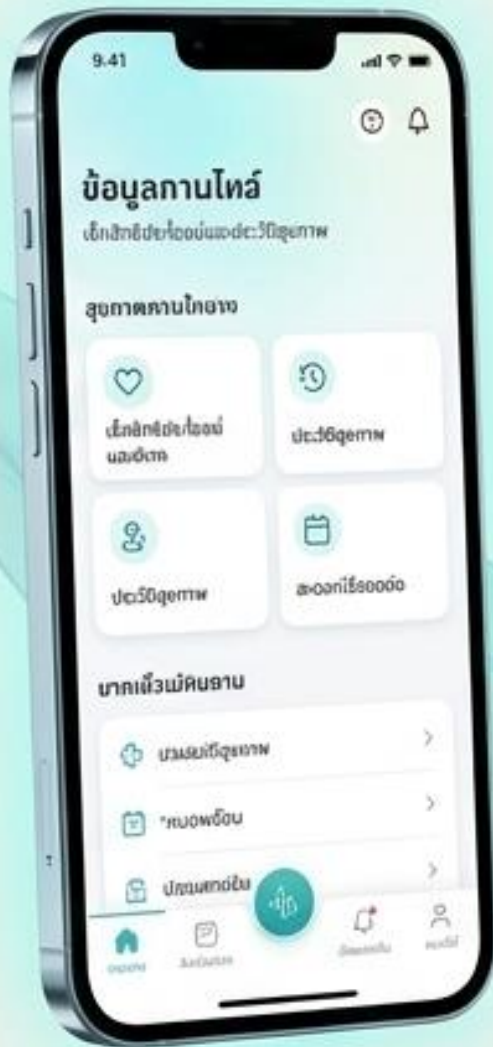
ติดตาม Real-time:
เห็นสถานะการเบิกจ่าย
ลดภาระโทรถาม

ลดต้นทุนธุรการ:
ลดงานซ้ำซ้อน
ลดการดูแลหลายโปรแกรม

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ: ข้อมูลเพื่อการดูแลตนเอง

UC Mee Sook

- เช็กสิทธิประโยชน์และประวัติสุขภาพ
- เชื่อมต่อ 'หมอพร้อม' และ 'เป๋าตัง' สะดวกไร้รอยต่อ

AI เพื่อความเท่าเทียม

- AI ค้นหากลุ่มเปราะบาง
- วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาสิทธิประโยชน์ใหม่

ธรรมาภิบาลข้อมูล และ Human Oversight

ความปลอดภัยไซเบอร์

- มาตรฐาน ISO 27001 และ SOC ฟีเจอร์วัง 24 ชม.
- ธรรมาภิบาลข้อมูล (เป้าหมาย ITA $\geq 90\%$)

Human Oversight

- AI ทำหน้าที่วิเคราะห์และแจ้งเตือน
- **‘บุคลากรทางการแพทย์’** เป็นผู้ตัดสินใจและอนุมัติขั้นสุดท้ายเสมอ

ก้าวสู่ปี 2570: 5 ความร่วมมือเพื่ออนาคต

1. เชื่อมข้อมูลมาตรฐานชุดเดียว
2. ใช้ AI ช่วยทบทวนก่อนส่งเบิก
3. ร่วมนิยาม Low-Value Care
4. ออกแบบการจ่ายที่จูงใจผลลัพธ์ร่วมกัน
5. ร่วมซื้อเพื่อลดภาระงานที่ไม่จำเป็น

**คุณค่าที่ประชาชนได้รับ
คือผลลัพธ์ร่วมของเรา**
(AI และดิจิทัล เชื่อมเงิน ข้อมูล
และการดูแลเข้าด้วยกัน)